

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นางสาวมัทนา อินไชย		
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต			
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.เดช กาญจนางกูร	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัญญา กุณทีกาญจน์	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงชัย ชูสุวรรณ	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินของเกษตรกร ในพื้นที่อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลักสามประการ กล่าวคือ ประการแรก เพื่อศึกษาแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินของเกษตรกร ประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไย และประการที่สาม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิทางการเกษตรระหว่างเกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไยกับเกษตรกรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไย

การศึกษาวิเคราะห์กระทำโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 160 ครัวเรือน ประกอบด้วยครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงและไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไยอย่างละ 80 ครัวเรือนเท่ากัน ทั้งนี้เพื่อหาแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไย โดยใช้เทคนิคการประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates Method) ตามแบบจำลองโลจิสต์ ตลอดจนการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิจากการใช้ที่ดินทำกินระหว่างเกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงกับไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินเป็นสวนลำไย

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรในพื้นที่วิจัย มีแบบแผนการใช้ที่ดินทำกิน 6 รูปแบบด้วยกัน คือ 1) ทำนาอย่างเดียว 2) ทำสวนลำไยอย่างเดียว 3) ทำนาและทำไร่ 4) ทำนาและทำสวนลำไย 5) ทำไร่และทำสวนลำไย และ 6) ทำนา ทำไร่ และทำสวนลำไย สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินของเกษตรกรเป็นสวนลำไยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 4 ประการ คือ อายุของหัวหน้าครัวเรือน มูลค่าสินทรัพย์ของครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของครัวเรือน และจำนวนแรงงานในครัวเรือน ส่วนการวิเคราะห์ผลตอบแทนสุทธิทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการใช้ที่ดินทำกินไปเป็นสวนลำไยได้รับผลตอบแทนสุทธิทางการเกษตรสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทำกินเป็นลำไย

Thesis Title	Factors Affecting Farmland Patterns in San Pa Tong District, Chiang Mai Province		
Author	Miss Mathana Inchai		
M.Econ	Economics		
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Decha Karnjanangkura	Chairman	
	Asst. Prof. Kanya Kunthikan	Member	
	Asst. Prof. Thongchai Shusuwan	Member	

ABSTRACT

The study of factors affecting farmland patterns in San Pa Tong district, Chiang Mai province has three main objectives. Firstly, to study the farmland patterns. Secondly, to identify the factor that affects the farmer determination to change their farmland patterns to growing longan orchard. Finally, to compare the net benefit from crop production between a group of farmers who changed and did not change in their farmland patterns.

The data was collected by interviewing the head of 160 households, 80 households of each farmer groups. The factors affecting the farmer determination to change their farmland patterns to growing longan orchard was identified with the Logit Model by using Maximum Likelihood Estimates Method.

The research results showed that the farmland patterns could be classified in six groups ; 1) growing paddy , 2) growing longan orchard, 3) growing paddy and plantation, 4) growing paddy and longan orchard, 5) growing plantation and longan orchard and 6) growing paddy, plantation and longan orchard. Moreover, the analysis of the Logit Model showed that the significant factors that affecting the farmer determination to changes their farmland patterns to growing longan orchard were as follows ; age of household head, household asset value, household income per capita and number of household labors. Lastly, the net benefit from crop production for the group of farmers who changed farmland patterns to longan orchard was higher than the group of farmers who did not change their farmland patterns.